

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrst a Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pod nemškim protektoratom:

Razpust češkoslovaške vojske

Demobilizacija češkoslovaške vojske bo končana v najkrajšem času — Službo bo izgubilo 40.000 častnikov in podčastnikov

Praga, 31. marca. b. Današnji listi napovedujejo, da bo demobilizacija bivše češkoslovaške vojske zaključena v najkrajšem času. S tem bo 40.000 oficirjev in podoficirjev brez zaposlitve. O njih usodi ni še nič definitivnega odločenega. Ko jim je bila izplačana zadnja plača, so jim oblasti nasvetovale, naj si čimprej poiščejo zasebne zaposlitve v civilu. Oni pa, ki bi take zaposlitve ne dobili, naj se kasneje javijo pri vojaški oblasti, ki jih bo v izjemnih primerih lahko uporabila v vojaški delovni službi. Oficirji, ki so že dosegli 50. leto starosti, bodo po današnjih časopisnih objavah upokojeni.

Poziv generala Gajde

Praga, 31. marca. AA. General Gajda je pozval snoči vse pristaje fašistične stranke, naj bodo zvesti predsedniku dr. Hachi, ki zastopa češke interese, ker bodo s tem koristili češki narodni stvari.

Razpust češke delavske stranke

Praga, 31. marca. AA. Češka delavska stranka, v kateri sta se združili socialno-

demokratska in komunistična stranka, je včeraj prenehala obstajati. Vodstvo stranke je imelo snoči sejo, na kateri je sklenilo pozvati člane stranke, da se prilagodijo novemu položaju.

Tiso o madžarskem vpadu na Slovaško

Bratislava, 31. marca. AA. (Havas) Predsednik slovaške vlade dr. Tiso je dal zastopniku Havasa izjavo, v kateri je poudaril, da Slovaška ni zaprosila za pomoč Nemčije po vpadu Madžarov na Slovaško, ker je hotela pokazati svetu, da se je sama sposobna braniti. V odgovoru na vprašanje, zakaj je Slovaška dovolila, da so madžarske čete vdrle na slovaško ozemlje, je Tiso dejal: Na dan vpada madžarskih čet se je neki madžarski oddelček pojavil na meji z belo zastavo. Zatem je eden parlamentarcev izročil pismo slovaškemu poveljniku, v katerem je bilo zapisano, da madžarske čete vstopajo na Slovaško na podlagi sporazuma in da bodo ostale na neki določeni črti. Poveljnik slovaškega oddelka je smatral to za kršitev

meje in slovaška vlada je sklenila ustaviti prodiranje madžarske vojske.

Dalje je dr. Tiso izjavil, da so Madžari zahtevali, da se sestane mešana komisija in da prenehajo začeti boji. Slovaška je sprejela madžarske predloge v želji, da na ta način dokaže svojo miroljubnost.

Odklonjeni slovaški protipredlogi

Budimpešta, 31. marca. d. Madžarska in slovaška delegacija za razmejitevna pogajanja sta se včeraj popoldne zopet sestali k skupni seji. Slovaška delegacija je ob tej priliki postavila glede na madžarski predlog od 28. marca zahtevo po odstopitvi madžarskega ozemlja, ki pa jo je madžarska delegacija v celoti odklonila. Slovaška delegacija je zato izjavila, da mora dobiti za nadaljnja pogajanja nova navodila od svoje vlade.

Bratislava, 31. marca. AA. Po madžarskih vesteh, ki so prispale v Bratislavo, je madžarska vlada odbila brez razprave slovaške protipredloge.

Minister za propagando Sano Mach je imel snoči po radiu govor, v katerem je

ostro napadel madžarske oblasti, ki so se drznile zasesti slovaško ozemlje ter povzročile na ta način stanje, ki bo znatno poslabšalo odnose med Madžarsko in Slovaško.

Sinagoga v Prešovu demolirana

Prešov, 31. marca. AA. Slovaške oblasti so odkrile tajno madžarsko emisijsko postajo, ki je oddajala alarmantne vesti. V zvezi s tem je bilo aretiranih 11 oseb, izmed katerih je nad polovica Židov. Prebivalstvo je zaradi tega demoliralo sinagogo.

Vrednost novega slovaškega denarja

Bratislava, 31. marca. AA. (DNB) Nov slovaški denar »orek« bo imel isto vrednost kakor nemška marka na Češkem in Moravskem.

Aretacija protestantskega voditelja

Bratislava, 31. marca. AA. (Havas) Slovaške oblasti so zaprle bivšega predsednika slovaških protestantskih avtonomistov Paulinija.

Vatikan priznal slovaško vlado

Vatikan, 31. marca. br. Državno tajništvo je poslalo slovaškemu zunanjemu ministru Durčanskemu noto, s katero Vatikan priznava slovaško državo in vlado.

Kardinal Verdier čestita Daladieru

Pariz, 31. marca. AA. Kardinal Verdier je poslal predsedniku vlade Daladierju pismo v imenu francoskih kardinalov in nadškofov, ki so se sestali v Parizu. V pismu sporoča kardinal Verdier čestitke predsedniku vlade k njegovemu govoru po radiu ter mu želi uspeha »v času, ko prevzema veliko reševalno delo«. V pismu francoski kardinali in nadškofi objavljujejo podporo katoličanstva pri izvrševanju velike misije Francije, ki mora ohraniti neodvisnost in varnost, istočasno pa prispevati k ohranitvi civilizacije, to je onih načel in ustanov, ki bodo rešila resnično svobodo, enakost vseh ljudi in krščansko bratstvo.

Predsednik vlade Daladier se je zahvalil kardinalu Verdierju za to pismo.

Hudson na Finskem

Heikinki, 31. marca. br. Angliški tajnik za prekmorsko trgovino Hudson, ki se od srede mudi v Helsinkih in je imel že več razgovorov z ministrskim predsednikom, zunanjim, finančnim in trgovinskim ministrom, je imel včeraj govor, v katerem je opozoril na prednosti, ki jih imajo male države od intenzivnih trgovinskih odnosov z Veliko Britanijo. Omenil je, da so znašali prebitki finske bilance trgovinskega prometa z Anglijo v zadnjih petih letih 60 do 70 milijonov funtov.

Milijardni krediti

za obrambo Švedske

Stockholm, 31. marca. br. Švedska vlada je včeraj predložila parlamentu dodatni proračun v znesku 230 milijonov švedskih kron (2461 milijonov din). Te kredite namerava porabiti za organizacijo švedskih vojnih sil v primeru vojne, ali, če bi nastal tak položaj, da bi bila vojna neizbežna. Poleg tega je zahtevala od parlamenta nadaljnji kredit v znesku 290 milijonov kron (3103 milijone din) za obrambo švedskega gospodarstva v primeru kakšne gospodarske krize.

Avenolov obisk v Ameriki

Zeneva, 31. marca. br. Generalni tajnik Društva narodov Avenol bo 15. aprila odpotoval na uradni obisk v Kanado, odkoder bo potoval dalje v Washington in New York, kjer bo prisostvoval 3. maja otvoritvi paviljona Društva narodov na svetovni razstavi. Pri tej otvoritvi bo navzoel tudi predsednik Zedinjenih držav Roosevelt.

Aretacije komunistov v Pireju

ATENE, 31. marca. e. Ministrstvo za javno varnost je snoči objavilo komunikate, da je bila v Pireju odkrita komunistična zarota. Aretiranih je bilo več zasebnih uradnikov, ki so bili zapleteni v to zaroto.

Politični obzornik

Neosnovane in bedaste govornice!

Glasilu nemške vlade in narodno socialistične stranke »Völkischer Beobachter« je v tisk prebil članek, ki mu je dal naslov »Ogroženi Beograd«. Članek, ki je bil gotovo napisan po naročilu z merodajne strani, poudarja:

»Dobri odnosi med Nemčijo in Jugoslavijo, ki so se še bolj poglobili z ustvaritvijo skupne meje lanskega leta, so že dalje časa trni v očesu gotovim krogom v Londonu in Parizu. Oni so že večkrat skušali zasejati v Beogradu nezaupanje v Berlin, pa tudi sedaj skušajo Jugoslavijo prepričati, da ji groze najstrašnejše nevarnosti s strani nemškega rajha. V zvezi s tem govoričijo o »nekem vojaškem in političnem pritisku«, ki ga baje namerava Nemčija izvršiti na Jugoslavijo. Kakšne namenu bi naj služilo tako nastopanje nasproti prijateljski državi, tega ne povedo. Zato prehajajo v Beogradu in dnevi red preko teh bedastih in neosnovanih govoric.«

Ne nasedajte bedastim vestem!

Po Ljubljani in tudi po deželi se v zadnjem času širijo razne, z ničemer osnovane vesti, ki imajo samo ta namen, da zanesejo zmedo in vznemirjenje v najširše sloje našega ljudstva. Širijo jih razni sumljivi življenji, ki se potikajo največ po gostilnah in ki begajo lahkoverne ljudi z bolj ali manj vznemirljivimi novicami in napovedbami, katerih lažnivost se da kar olipati. Naša javnost naj ne naseda tem ljudem, ki jim je največ za to, da bi naše ljudstvo izgubilo razsodnost in se dalo zapeljati na kriva pota, ki bi ga vodila v pogubo. Zdi se, da je kuhinja teh vest v Ljubljani; zato bi policija storila dobro, ako bi napela vse sile, da izsledijo očitno dobro organizirano sodrgo, ki sistematsko troši, največ s pripetavanjem, med ljudi najgorostnejše, pa z ničemer osnovane vesti.

Curia, 31. marca. Beograd 10.—, Pariz 11.81, London 20.88, New York 446.—, Bruselj 75.025, Milan 23.46, Amsterdam 236.75, Berlin 178.87, Varšava 83.75, Bukarešta 3.37.

Pogajanja s Poljsko

Anglija ponuja Poljski svoje jamstvo za njeno integralnost

London, 31. marca. e. United Press poroča: V dobro obveščenih krogih trdijo, da je angleška vlada ponudila Poljski jamstvo Velike Britanije za teritorialno integralnost. To jamstvo naj bi pomenilo razširjenje angleško-francosko-poljske zveze, ne bi pa veljalo za Gdansk.

London, 31. marca. b. Konservativni »Daily Telegraph« razpravlja o angleških diplomatskih prizadevanjih za skupno protinapadno izjavo Anglije, Francije, Rusije in Poljske ter poroča med drugim, da so ta prizadevanja angleške vlade v glavnem uspešna, četudi ni še sporazuma o končni stilizaciji izjave. Dosedanja izmenjava misli je po mnenju lista pokazala, da je v vseh navedenih državah dovolj onega duha, iz katerega je nastala angleška pobuda. Medtem se nadaljujejo pogovori predstavnikov angleške in francoske vojske o sodelovanju obeh držav v vsakem primeru. Na drugi strani je Poljska že sama podvela korake za uspešen odpor v primeru nevarnosti. Vzporoditev obrambnih ukrepov bo nedvomno predmet izmenjave misli med Poljsko in zapadnimi vesilami ob priliki Beckovega obiska v Londonu.

Pomembna seja angleške vlade

London, 31. marca. e. Sklicanje včerajšnje izredne seje ministrskega sveta je zbudilo v javnosti precejšnje presenečenje tem bolj, ker je bila prejšnji dan redna seja. Zato smatramo, da ni izključeno, da so v mednarodnem položaju ali v zvezi z angleško diplomatsko akcijo nastale nove okoliščine, ki so zahtevale naglo sklicanje seje. Pred sejo je min. predsednik Chamberlain pozval k sebi vodje opozicije in konferiral z njimi o mednarodnem položaju. Zatrjujejo, da je bilo povod izredne seje vprašanje Poljske. Takoj po zaključitvi seje je prišel poljski veleposlanik grof Raczyński v zunanji urad na povabilo lorda Halifaxa.

Zunanji minister Beck bo prispel v London v ponedeljek zvečer. Širijo se vesti, da bodo morda do ponedeljka nastopili dogodki, ki bodo lahko spremenili značaj Beckovega obiska v Londonu. Snoči je bilo objavljeno na pristojnem mestu, da ostaja program Beckovega obiska nespremenjen. Kaj bo z deklaracijo štirih držav, ki jo je angleška vlada predlagala, se pozitivno ne ve ničesar. Doznava se, da je poljska vlada proti deklaraciji, ne samo zaradi njene vsebine, ki ne določa nobenih jamstev določenega značaja, temveč, ker je soudeležena tudi Rusija. Poljska ne želi, kakor zatrjujejo, da bi sodelovala v javni demonstraciji proti Nemčiji, v kateri bi bila tudi Rusija, ker bi to postrlo njene odnose z Nemčijo.

Po drugem mnenju, ki ga pa zastopa »Times«, je bila ideja o javni demonstraciji opuščena in se vodijo tajna pogajanja o skupni obrambni pogodbi po točno določenih pogojih. Doznava se, da je angleška vlada v teku posvetovanja znatno popustila željam nekaterih držav, zlasti Poljske.

Sporazum s Poljsko dosežen?

London, 31. marca. e. Snoči je predsednik vlade Chamberlain izjavil, da bo na današnji seji spodnje zbornice podal važna obvestila o pogajanjih med vesilami za ustanovitve fronte miru. Kakor znano, je prvotno Chamberlain zatrjeval, da bo to izjavo podal na seji spodnje zbornice šele

v ponedeljek. Potrebno bi bilo namreč prej posvetovanje s poljskim zunanjim ministrom Beckom, ki bo prispel v ponedeljek v London, zvedelo pa se je, da sta bila včeraj London in Varšava v stalni zvezi, in zatrjujejo, da je bil dosežen sporazum o priključitvi Poljske k angleško-francoskemu sodelovanju. Chamberlain želi, da bi imel svoj govor v spodnji zbornici še pred Hitlerjem, ki bo govoril kakor znano, jutri v soboto.

Beck pojde tudi v Pariz

PARIZ, 31. marca. AA. (Havas) Francoski zunanji minister Bonnet je povabil poljskega zunanjega ministra Becka, naj obišče o priliki svojega potovanja v London tudi Pariz. Beck je povabil sprejel, vendar pa točen rok njegovega prihoda v Pariz še ni določen.

Stališče Poljske

Varšava, 31. marca. e. Po informacijah iz dobro poučenih krogov se ne želi Poljska vezati na nobeno stran in ne namerava pokvariti svojih dobrih odnosov z Nemčijo na ta način, da bi podpisala kako deklaracijo, naperjeno proti njej. Poljska smatra, da so minili časi, ko se je lahko verovalo obljubam in obvezam na papirju. Naj bo vsak narod odločen, da se brez pomišljanja upre vsakršnemu izvršenemu dejanju, kakor je za to odločen poljski narod, pa bo odveč vsaka diplomatska akcija. Z vpoljo, ne pa z deklaracijami, naj se pokaže, kaj se misli in kaj se želi. Tako danes misli Poljska in zaradi tega ni prisiljena, da bi menjala svojo politiko. Poljska računa z lastno močjo in ne vodi politike zvez. S tem naj računajo tudi drugi, da ne bo negotovosti glede bodoče usode Evrope. To stališče potrjuje tudi vladni list »Kurier Porany«, ki pravi, da se poljska politika ne bo spuščala v pustolovščine, ker noče, da bi se ponovil primer iz l. 1920, ko je sama branila Evropo pred bolševizmom. List tudi naglašja, da Poljska ne bo odstopila niti pidi svoje zemlje, da se pa tudi za tuje interese ne bo borila.

Voditelji opozicije pri Mosciem

Varšava, 31. marca. br. Poljski zunanji minister Beck je sprejel včeraj popoldne angleškega poslanika Kenarda. Predsednik republike Mosicki je sprejel včeraj več voditeljev opozicije, predvsem nacionalno-demokratske stranke in ljudske stranke. V političnih krogih menijo, da je hotel predsednik republike zvesti mnenje opozicijskih voditeljev o zunanjih in o notranjih političnih vprašanjih.

Podpisovanje poljskega notranjega posojila

Varšava, 31. marca. br. Notranjega posojila za povečanje poljskega vojaškega letalstva in letalske obrambe je bilo do včeraj popoldne podpisano 42 milijonov zlotov, čeprav se bo podpisovanje posojila pričelo uradno šele 5. aprila. Vodja zveze za protiletalsko obrambo in predsednik odbora za notranje posojilo je pozval 7 zastopnikov opozicijskih strank k sodelovanju v odboru, kar so tudi sprejeli.

»Yankee Clipper« v Lizboni

Lizbona, 31. marca. br. Ameriško veleletalo »Yankee Clipper«, ki bo vzdrževalo potniški promet preko Atlantskega oceana, je prispelo včeraj ob 16.12 v Lizbono.

Čangkajšek pripravlja velike vojne operacije

Udariti namerava na Japonce na treh frontah naenkrat ter ojačiti tudi četniške boje

Tokio, 31. marca. w. Listi poročajo, baje iz zanesljivega vira, da pripravlja maršal Čangkajšek protiofenzivo na severni kitajski fronti. Gibanje kitajskih čet kaže, da se morejo pričakovati nove operacije kitajske vojske na naslednjih točkah: 1. iz južne smeri na raznih krajih lungkajskih fronte; 2. iz Siangfuja proti južnemu Sansiju; 3. iz odseka pri Suifuju proti Čaharju. Razen tega namerava general Čangkajšek ojačiti gverilsko vojno na vseh frontah. Listi poročajo, da namerava maršal Čangkajšek s temi svojimi operacijami na eni strani povzdigniti borbenega duha kitajske vojske, na drugi strani pa povečati zaupanje tujih držav v svojo akcijo, da bi mogel dobiti še nadalje od njih pomoč. Japonci vojaški krogi smatrajo to akcijo

vsakakor za mogočo, vendar pa dvomijo, da bi mogla biti večjega obsega.

Hongkong, 31. marca. br. V sredo se je pričela južno od Kantona nova japonska ofenziva. Japonci naglo prodirajo proti velikim kitajskim lukam Kongmoon. Kitajci zapuščajo mesto in se zatekajo na področje portugalske kolonije Macao.

Diplomatski razgovori v Tokiju

Tokio, 31. marca. AA. (Reuter): Japonski zunanji minister Arita je povabil angleškega, francoskega in ameriškega veleposlanika v Tokiju, naj ga obiščejo danes v zunanjem ministrstvu radi »razgovorov o diplomatskih vprašanjih.«

Lebrunova kandidatura za predsednika republike

Večina francoskih politikov izraža željo, da bi zopet prevzel mesto predsednika francoske republike

PARIZ, 31. marca. p. Demokratska levica senata je naprosila predsednika senata Jeanneneya, naj sporazumno s predsednikom poslanske zbornice Herriotom naprosi predsednika republike, da ponovno sprejme kandidacijo pri volitvah predsednika republike, ki bodo 5. aprila. Predsednik senata Jeanneney je snoči obiskal predsednika republike Lebruna ter mu sporočil to željo. Kmalu nato ga je obiskal predsednik poslanske zbornice Herriot, ki mu sicer ni predložil nobenega sklepa poslanskih frakcij, ki pa je imel z njim nad vse prisrčen in zaupljiv razgovor. Poslanec in bivši minister Pietri je ponovno izjavil, dano že prej svojim prijateljem, da za volitve predsednika republike ne bo postavil kandidature, če bo zopet kandidiral Lebrun.

Kakor se je zvedelo je Lebrun vztrajal

načelno na stališču, da tokrat ne bo kandidiral, vendar pa ni bilo o tem snoči izdano nobeno uradno poročilo. Komunisti in socialisti bodo postavili lastnega kandidata. Nadalje bo kandidiral Fernand Bouisson, večina francoskih politikov pa še vedno vztraja na tem, naj ponovno kandidira Lebrun, čeprav bi ostal na mestu predsednika republike krajši čas, kakor je določeno v ustavi. Kakor se je zvedelo, bo danes skušal Daladier pregovoriti Lebruna, da pristane na kandidacijo.

Herriot ne bo kandidiral za predsednika republike

Pariz, 31. marca. AA. Predsedništvo narodne skupščine je objavilo, da Edvard Herriot ne bo kandidiral za predsednika republike.

Nesoglasja v bolgarski vladi

Ostavka ministra za javna dela Ganeva

SOFIJA, 31. marca. e. Vlada dr. Kjuzeivanova je v sobranju zaletela na precejšnje težave, zaradi česar so se včeraj razširili glasovi, da stoji pred ostavko. Do te spremembe je prišlo zaradi predloga finančnega ministra Božilova o naknadnem kreditu ministrstvu za javna dela v višini 500 milijonov levov. Predlog ni izzval samo pri opoziciji, temveč tudi pri večini vladnih poslancev precejšnje nezadovoljstvo. Za včeraj ob 10. je bila sklicana seja vladne večine. Pred sejo se je sestalo 37 poslancev, ki pripadajo skupini ministra za kmetijstvo Bagrianova in ki so sklenili, da bodo odločno zahtevali ostavko ministra za javna dela Ganeva. Na seji vladne večine je bil dosežen nekak kompromis in je bila sprejeta naslednja resolucija:

Večina izreka vladi dr. Kjuzeivanova in njegovi politiki zaupanje, toda nezaupano ministru Ganevu in njegovi politiki. Zato predlaga min. predsedniku, naj iz-

vrši rekonstrukcijo svoje vlade, potem ko se bo prej posvetoval s predsednikom obrambe, predsednikom parlamentarne večine in z omini poslanci, s katerimi smatra za potrebno. Doznanja, da je minister za javna dela Ganev glede na vse to podal ostavko na seji ministrskega sveta, ki je bila po seji vladne večine.

Kjuzeivanov pojde v Berlin

Sofija, 31. marca. br. Bolgarski ministrski predsednik dr. Kjuzeivanov namerava, kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, v kratkem odpotovati v Berlin. Že jutri odide v Nemčijo pet gospodarskih strokovnjakov, ki se bodo z zastopniki nemške vlade pogajali za novo ureditev gospodarskih odnosov med Nemčijo in Bolgarijo, ki je nastala potrebna po sklenitvi rumunsko-nemškega gospodarskega sporazuma.

ČEŠKI FILM — SLOVANSKA FILMSKA UMETNINA, KI BO NAVDUŠILA IN OGRELA VSO LJUBLJANO!
PO ZNAMENITEM ROMANU ČEŠKEGA PISATELJA J. S. BAARA »ROMAN KNĚZE«

Župnikov križev pot

CESTOU KŘÍŽOVOU DANES PREMIERA! Eno najlepših filmskih del, ki je bilo nagradjeno z visokim državnim odlikovanjem za umetnost.

HANA VITOVÁ Predstave ob 16., 19. in 21. uri.
ZDENEK ŠTĚPÁNEK Življenjski roman dobrega dušnega pastirja, borca za pravico in poštenost, zaščitnika ubogih, trpečih in preganjanj!

KINO UNION
Režija: Jiří Sláviček. Glasba: I. Fiala
TELEFON 22-21

100% Vaših želja

bo izpolnjenih, ako boste inserirali v velikonočni številki »Slovenskega Naroda«, ki izide posebno pestra in v povečani nakladi. Zlasti trgovci, gostilničarji in obrtniki naj ne zamude ugodne prilike. — Oglase sprejema uprava do 7. aprila.

DNEVNE VESTI

— Velikonočne počitnice na solah. Prosvetni minister je odredil, da bodo trajale velikonočne počitnice na narodnih meščanskih, srednjih in učiteljskih solah letos od 7. do svetega 16. aprila. Šolski pouk na teh solah se torej zaključuje 6. aprila zvečer in prične zopet 17. aprila.

— Zagrebško gledališče je dobilo 2 milijona 500.000 din poobila. Uprava zagrebškega gledališča je bila včeraj po Državni hipotekarni banki obveščena, da je končno realizirano posojilo v znesku 2.500.000 din, ki ga je dobilo zagrebško gledališče na račun tako znanega gledališkega dinarja. To posojilo ne bo obremenilo gledališkega proračuna. S tem denarjem bo gledališče lahko izpolnilo vse svoje obveznosti do osebja in dobaviteljev.

— Izpizembe v SUZOR-u. Dosedanji pomočnik generalnega ravnatelja SUZOR-a Ljubisa Petrović se je vrnil na svoje prvotno mesto ravnatelja OUZD v Beogradu. Zastopnik je prevzel vodstvo teh poslov dr. Viljem Helebrant.

— Nemški izletniki v Dubrovniku. Včeraj je priplul vred Dubrovnik na poti iz Trsta v Ameriko parnik »Saturia«, na katerem se vozi 200 potnikov. Pred Split je priplul tudi parnik »Milwaukee« iz Benetk, na katerem je 519 potnikov. Vsi so izstopili in si ogledali Dubrovnik. Ob izstopu je dobil vsak 70 din v našem denarju. Denar so delili nemški potniki med mestno kavarno. Potniki niso smeli vzeti s seboj na parnik niti pare. Kar jim je ostalo od tega malenkostnega zneska so morali vrniti.

— Razstava avtomobilov in cest v Beogradu. Jutri bosta na beograjskem velesejmu svečano odprta dve veliki razstavi razstava avtomobilov ter cest in turizma. Obe razstavi bosta zelo zanimivi. Na razstavi cest sodeluje tudi Društvo za ceste iz Ljubljane.

Pravkar dospela mostarska žilovka
Danes morske ribe, polenovka in rižota v gostilni RAŽEM na Žabjeku

— Zastrupljene ribe v Kamniški Bistrici. Pišejo nam: Ljudje ob Bistrici nize Kamnika so videli pretelki teden nenavadnega prizora: Voda je nosila vse polno mrtvih rib, velikih, malih in najmanjših in bili so skoraj izključno samo lipani in postvi, torej najplemenitejše naše ribe. Bilo jih je na stotine. Ribarski revirji med Kamnikom in Domžalami, ki so bili v zadnjih letih posebno skrbno negovani, so danes popolnoma uničeni. Ribi na ni pokončala kaka bolezen, marveč brezvestnost in brezobzirnost gotovih ljudi, ki so jim lastni interesi vse, za drugo pa se nič ne brigajo. Splošno prepričanje je, da je bila v Bistrico spuščena strupena tekočina, ki je pomorila v reki vse, kar je bilo živega. Uvedena je preiskava, da se izlede krivci. Ko bo ugotovljena škoda, ki jo bodo doznali strokovnjaki, bodo nastopili ribarski interesi proti krivcem sodnim potom.

— Iz Zveze šoferjev dravske banovine v Ljubljani. Da se olajša zopetni pristop bivših članov Zveze šoferjev dravske banovine, ki so iz kateregakoli vzroka izstopili, ali pa se niso zaradi nastalih gnetnih težav pri plačevanju članarine več smatrali za člane, je občni zbor dne 4. marca 1939 soglasno sodelil, da se jim pri njih ponovnem vstopu biva članstvo šteje v dobro. Vsi prizadeti bivši člani se naprošajo, da to čim prej store v lastno korist. Zadnji rok prijave je 15. junij 1939. ZSDB

— Snuje se Zveza samostojnih združenj inženjerjev in arhitektov. Zagrebška sekcija Zdrženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov je imela v sredo zvečer občni zbor, na katerem je predsednik poročal, da bodo po glavni skupščini Zdrženja v Novem Sadu vse sekcije organizirane na drugačni podlagi. Na lanskim skupščini v Splitu je bilo sklenjeno, naj se združenje rekonstruira na zvezni podlagi tako, da bi postale sedanje sekcije samostojne pravne osebe z lastnimi pravili in lastno imovino kot člani Zveze inženjskih združenj kraljevine Jugoslavije. Nova pravila Zveze so že pripravljena.

— Pred novimi trgovinskimi pogajanj s Poljsko in Italijo. V aprilu se pričnu v Varšavi trgovinska pogajanja med našo državo in Poljsko. V kratkem se pa sestane tudi italijansko-jugoslovnski stalni trgovinski odbor. Na tem sestanku se bodo obravnavala prečeta vprašanja našega izvoza v Italijo, zlasti v zvezi z večjo pasivo našega kilirinskega salda napram Italiji. Gre za to, da se omogoči večji izvoz naših pridelkov v Italijo.

— Gostovanje Stanislava Drabika. Član Poznanjske opere Stanislav Drabik je z velikim uspehom nastopil kot gost v dveh operah v Beogradu, včeraj pa je odpotoval na gostovanje v Zagreb, kjer nastopi v operi »Carmen«. Iz Zagreba se odpelje v Ljubljano, kjer bi tudi rad gostoval, če se bo pogodil z upravo našega gledališča. Iz Ljubljane se vrne v Beograd, kjer bo ponovno gostoval.

— Mož mora vzdrževati ženo iz lastnih sredstev. V Beogradu so imeli ločitev zakona in ločena žena je zahtevala od moža naj ji vrne doto, ki jo je prinesla v zakon. Mož se je izgovarjal, da je doto porabil za stroške na stavbi, za zdrav-

—lj Emil Kralj bo v torek 4. aprila praznoval 25letni jubilej dela pri našem gledališču. Število likov, ki jih je postavil na našem odru v teh letih, je tolikšno in njihova pestrost in raznolikost tako velika, da so le redki igralci, ki po produktivnosti in kakovosti dosežejo Kraljevo višino. S Fedjo v »živem mrtvecu«, ki si ga je izbral za jubilejno proslavo, bo zaključil 25letno dobo svojega uspešnega dela. Slavnostna predstava bo v operi. Vstopnice so v predprodaji pri operni blagajni.

—lj Javni nastop gojencev našega drž. konservatorija bo v ponedeljek ob 1/2 7 v veliki Filharmonični dvorani. Spored je pešter in skrbno sestavljen, izvajalci prav dobri. Vabimo vse, ki se zanimajo za naš glasbeni napredek, da prisostvujejo produkciji.

—lj V društvu »Soča« v Ljubljani bo to soboto 1. aprila predaval v salonu pri »Levu« ob pol 21. uri prvič v našem društvu naš dobro znani rojak-zdravnik g. dr. Tone Brečelj in sicer »O pesniku Simonu Gregorčiču v dr. Tumovi luči«. G. predavatelj je zbral veliko materiala, da bo lahko podal natančno sliko o goriskem slavku in povedal tudi, koliko je resnice v dr. Tumovih spominih o Simonu Gregorčiču. Ker je to naše predzadnje predavanje v tej sezoni, prosimo, da pridete polnoštevilno. Vsem je vstop prost — vsi dobrodošli! 198-n

—lj Slabo veste, zabavno in duhovito Anzengruberjevo ljudsko veseligrso s petjem in godbo ponove Sentažbanci v soboto 1. IV. ob 20.15 in v nedeljo 2. IV. popoldne ob 15.15. Igra je izvrstno nastudirana in je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah lep uspeh. Obiskovalci so se izredno zabavali in odhajali od predstave nadvse zadovoljni. Lepe pesmi in godba, ki jo je priredil g. Bostjančič, poživljajo dejanje. Pri predstavi sodelujejo skoro ves ansambel. Režijo vodi g. Eypner. Ker je za predstavi veliko zanimanje, kupite vstopnice že v predprodaji.

—lj Zopet češki film — »Slovenska filmska umetnina na sporedu v kinu Union«. Češka filmska industrija je dala doslej že dovolj dokazov o svoji umetniški višini s filmskimi deli, kakor so to bili nepozabni filmi »Hordubalovci«, »Hajduk Janošike«, »Nedolžnost«, »Križ ob potoku« itd. Najnovejši češki film bo od danes naprej na sporedu v kinu Unionu »Župnikov križev pot« in bo po svoji lepoti in globoki vsebini zasenčil vsa dosedanja češka filmska dela. Ta film je bil v Pragi nagradjen z državno nagrado in visokim odlikovanjem ter je napravljen po romanu češkega pisatelja J. S. Baarova »Roman kněze«. Knjiga in film predstavljata življenje duhovnika kot borca za pravico in svobodo ter kot zaščitnika revnih, ponižanih, teptanih in zaničevanih ljudi. Film, ki spominja nekoliko na nepozabni film »Kirchfeldski župnik«, je od omenjenega filma brezdvomno lepši in vsebinsko globlji. Vsi slovensko čuteči prijatelji češke filmske umetnosti so vabljani, da si ta lep film »Župnikov križev pot« v Unionu ogledajo. 1097

—lj Pedagoški tečaj za starše v Spodnji Šiški. Danes zvečer predava g. Krista Hafnerjeva o temi »Starši in otrokovo šolsko delo«. Predavanje se bo vršilo ob 8. uri zvečer v prostorih ljudske šole.

—lj III. (45.) delavski prosvetni večer, kot zaključni prosvetni večer prireditelja »Vzajemnost« in »Zarja« v soboto, dne 1. aprila ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Spored je sestavljen iz enodejanke (2. dejanje) »Potopljivi svet«. Seliškarjev »Zagovore« v sliki, nastop mešanega zho-

ra »Cankar«, mandolinistov in godbe na pihala. Pisateljica Angela Vodetova bo predavala o dvojni morali. Vstopnice po 4, 3 in 2 din so v Strokovni komisiji. Delavska zbornica, 1. nadstropje. 191-n

—lj Prejerno večer. Drevo ob 20. uri bo v Trgovskem domu (Gregorčičeva ul.) Prejerno večer, ki ga prireja Slavistično društvo. O pesniku bo predaval gosp. prof. dr. Anton Slodnjak, izbor iz pesniških del pa bo recitiral režiser Narodn. gledališča Ciril Debevec. Castilci Prejerno večerje vjudno vabljani. Vstop prost!

—lj Angleško društvo opozarja na današnje predavanje o univerzitetnem življenju v Cambridgeu, ki ga bo imel ob 18. v beli dvorani hotela Union pomočni učitelj angleščine na ljubljanski univerzi g. Alexander Lawrenson. Ker je to njegovo nastopno predavanje v Ljubljani, s tem se posebej opozarjamo občinstvo, da se zanimivega predavanja v čim večjem številu udeleži. 200-n

—lj Velika tatvina zlatnine. Gostilničar Julij Podhrasli na Tržaški cesti je prijavil, da je bilo te dni vliomljeno v njegovo stanovanje in vliomilec je odnesel čeden plen. Podhraslemu je bila ukradena zlata damska ovratna verižica z monogramom IZP, sestavljena iz velikih členkov, zlata damska verižica z podolgovatimi členki in monogramom FZ, zlata damska verižica z malimi členki in zlatim obeskom s sliko angela, zlata moška verižica za žepno uro, par zlatih podolgaštih zapestnih gumbov, par zlatih uhonov v obliki jabolka, zlata masivna zaponka za samovseznice, več zlatih prstanov ter nekaj drugih dragocenosti v skupni vrednosti 3000 din.

Z Jesenic

— Jeseniški Aeroklub »Naša krila« sprejema prijave za pilotsko šolo, ki jo je ustanovila uprava Aerokluba v Beogradu. Uprava Aerokluba poziva vse one, ki imajo smisel in veselje za ta najbolj sodoben in privlačni sport in ki hočejo kot piloti služiti domovini, da se prijavijo čimprej pri vodstvu Aerokluba, kjer dobe potrebna pojasnila.

— K zadnji občinski proračunski seji pripominjamo, da je o. o. g. dr. Štempihar stavil predlog, da naj občinski odbor pošlje banski upravi slično resolucijo, kot jo je banski svet poslal vladi. Ta predlog na proračunski seji ni prišel v razpravo, pač pa na redni seji, ki se je vršila še isti večer in je bil soglasno sprejet.

KINO SLOGA, tel. 27-30 ob 16., 19. in 21. uri. — PREMIERA!
OTROŠKI ZDRAVNIK DR. ENGEL
Veren prikaz vzvišenosti zdravniškega poklica in nesebične požrtvovalnosti za pomoč bližnjemu! Izredno lep film, ki si ga bo z užitkom ogledal vsak ljubitelj dobrih filmov!
Paul Hörbiger — Viktorija Balaska — Oskar Sima.

Kino Natica
PRESTAVE ob 16. in 19.21 h

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din
POZOR!
Kupujem in prodajam rahljene čevlje. Rabim večjo množino moških čevljev. — KLAUZER, Vošnjakova ul. 4. 1082

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din
ENONADSTROPNO TRGOVSKO HIŠO
skoraj novo, z lepim lokalom, zaradi selitve prodam. Ponudbe na upravo pod značko »Dobro vpeljana«. 1002

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—
davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

Male oglase

»Slov. Narod«
sprejema uprava
do 9. ure dopoldne.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

Strojepisni pouk

večerni tečaj, oddelki od 1/2 7. do 8. in od 1/2 8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščane. — Novi tečajji se bodo pričeli 3. aprila 1939

Najboljša solina. Moderna in največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vsa tozadevna pojasnila dobite dnevno do 8. ure zvečer pri ravnateljstvu Christoforovega učnega zavoda, Ljubljana, Domo-branska 15, tel. št. 48-43. 1045

KLIŠEJE

END IN VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

CEBELNJAK
moderno urejen, s 36 panji — prodam. Kirbi, Celje. 1059

AVTO FIAT 514
odprt, v popolnoma brezhibnem stanju, nove gume in 2 rezervni se radi boleznimi poceni prod. Hadi, Novo mesto. 1064

OBVESTILO.

Centenemu občinstvu vjudno sporočam, da sem se preselil iz gostilne »Pri Delavski pekarni«, Tržaška c. št. 38, v gostilno »Tržaški dvor«, Tržaška c. št. 44, ter se tem potom cenjenim gostom vjudno priporočam. Starman Rado, Maribor. 28. M.

LES SUH

vsakovrsten, ladijska tla, parkete, furnir, proda Lavrenčič & Co., Ljubljana. Telefon 24-74 1068

IZPOSODJEVALNICO COLNOV

in prevozništvo s motornim colnom na Ljubljani zaradi zaposlenosti drugod z vsem inventarjem in colni zelo poceni prodam ali vzamem družabnika s 3000.— din gotovine. Brez rizika, stalna in sigurna eksistenca pri lahkem delu. Pojavnila od 12—1/2 15. Jančar, Pot v mestni log 15. (—)

GOSPODINJE!

Za medene potice je edino le pristni ajdov med najboljši. — Dobite ga v »MEDARNI«, Ljubljana, Židovska ul. 6. 24.T.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

TRGOVSKEGA POMOČNIKA
zanesljivega, sprejme specerjska trgovina Štok — Pobrežje pri Mariboru. 1087

CEPLJENO TESJE

sadno drevje, nudi žihar Frano, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte cenik! 1086

Kavarna „Central“

Vsak večer koncert damske kapelle. — Danes v petek, soboto in nedeljo
PLES
ODPRTO VSE DNI VSO NOČ!

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

NAŠ VAL

SPORED! evropskih radijskih postaj na vseh valovih, roman, novela, modni pregled, novice iz radijskega sveta, filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.
Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili ob težki izgubi našega dragega očeta, soproga, brata, strica, gospoda

Avgusta Karlingerja

ter darovalcem vencev in cvetja, častiti duhovščini, posebno pa še č. g. opatu in banovinskemu zdravniku dr. Gregorju Fedranu in vsem onim, ki so blagega pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, prav iskrena hvala.

Zalujoči ostali.

Senzacionalna brzojavka iz Amerike

Ali je mogoče, da plesalka de Koven še živi? — Zadnji dnevi procesa proti roparskemu morilcu Weidmannu

Pariz, 30. marca.

Kot pravcato ameriško senzacijo so Parizani sprejeli vest, da je nek njujorski advokat poslal porotnemu sodišču v Versailles, ki sodi roparskega morilca Weidmannu, brzojavko, v kateri sporoča, da je družina plesalke de Koven ogorčena, ker se ime plesalke imenuje v procesu, kajti plesalka de Koven še živi in truplo ženske, ki so ga našli zakopano v kleti vile La Voulzie, ni truplo plesalke de Koven.

Da je to sporočilo vzbudilo senzacijo v Parizu, si lahko mislimo, kajti javnost je bila obveščena, da je bilo truplo iz vile La Voulzie identificirano. Umorjena žrtev je bila ameriška plesalka de Koven, truplo so na zahtevo njene družine prepeljali v Ameriko in ga pokopali v družinski grobnici. V vili so našli tudi obleko, plašč, torbico, črke in potni list ter legitimacijo umorjene elegantne Američanke.

Namestnik državnega tožilca Rolland je pričel govoriti o krivdi Rogerja Milliona, ki je predsednik Laemlé dobil brzojavko iz New Yorka. Poklicali so tolmača, ki je prevedel besedilo iz angleščine. Glasilo se je:

Družina Koven protestira proti zaključkom na procesu proti Weidmannu glede umora plesalke de Koven. Mati in teta miss de Koven zahtevata konfrontacijo. Corpus delicti ni bil spoznan z vso gotovostjo. Identificiranje našednega trupla se ni izvršilo. Mati in teta Joane de Koven sta energično protestirali pri francoskem poslanstvu v Washingtonu. Ogorčeni sta sprčo take brezsrčnosti. Nista bili povabljeni na proces, pripravljeni pa sta takoj odpotovali.

Brzojavka je bila oddana 26. marca, podpisal jo je nek Bernard Sandler. Državni tožilec Balmay je pripomnil: Ta brzojavka, ki je prišla tako neopredeljeno, je podpisana, a Sandlerja nihče ne pozna. Teta plesalke de Koven M. Sackheim je bila uradno povabljen k razpravi. Truplo smo našli 9. decembra v kleti vile, tedaj so sorodniki žrtev že odpotovali v Ameriko, pri identifikaciji trupla je bil navzoč tudi zastopnik ameriškega poslanstva v Parizu.

Morda bo družina umorjene de Koven ohraniti časten spomin na žrtev, ki se je tako lahkomišno odzvala Weidmannovu vabilu in šla z njim sama v vilo La Voulzie.

Weidmannove žrtve, med njimi Jeana de Koven

Zastopnik družine de Koven Charles Delaney je nato izjavil, da dvomi o avtentičnosti brzojavke in se čudi, da odpošiljatelj, ki naj bi bil nek njujorski advokat, ni navezal prej stikov z njim, ki je zastopnik družine de Koven. Mislim da ne izdam poklicne tajne, je dostavil Delaney, če povem, da sem dobil v zadnjem času več pisem od družine de Koven, zadnje dne 14. marca, pa niti mati niti teta žrtve nista izrazili ničesar takega, kar zatrjuje

brzojavka, posebno pa ne upanja, da bi bila de Koven še pri življenju. Ne verjamem v možnost, da truplo ni bilo pravično identificirano ter da bi bila de Koven še živa. Spomina umorjene mladenke pa doslej ni nihče omdeloval in ga tudi v bodoče ne bo.

Namestnik državnega tožilca Rolland je nadaljeval svojo obtožbo Rogerja Milliona. Rekel je, da je Weidmann govoril odkrito, ko je povedal, da je Million ustrelil impresarija Leblonda. Zakaj bi se lagal? Čemu bi po krivem dolžil tovariša Milliona? Million je kriv tudi glede umora Alzacanke Kellerjeve. Za ta primer ni mogel dokazati alibi. Million je bil Weidmannov učenec in je svojega učitelja skušal posekati. Rolland je zahteval težko kazen za Coletto Tricotova. Tricotova si je tedaj zakrila obraz z dlanjo in začela jokati. Glede Jeana Blanca je izjavil, da je sokrivce, ker je vedel o zločincah početju, pa se je dejal, kakor da ničesar ne vidi in ne sliši. Zaslužil zaradi tega, da se pokori v ječi. Za Milliona je namestnik državnega tožilca zahteval smrtno kazen. V tem primeru bi bila popustljivost golega strahopetstva, gospodje porotniki, je končal Rolland.

Advokat Pares je branil obtoženca Jeana Blanca. Blanc je izgubil očeta v zgodnji mladosti. Vzgojila ga je dobra, a popustljiva mati. V nesrečo je Blanc prišel, ko je spoznal Weidmannu. Tudi Colette je bila zanj fatalna ženska. Blanc se je sprl z Weidmannom, Colette pa ju je zopet združila. Colette je prva povedala, da se ji zdi Weidmann sumljiv, toda Blanc ji ni verjel, ker ga je sama kmalu nato prepričala, da je Weidmann najsijajnejši dečko na svetu. Blanc je obtožen, da je skrival zločince. Odpeljal jih je z avtom iz Pariza.

Moro-Giafferri se ni zadovoljil z izvedenjskim mnenjem prvega psihiatra, ki je izjavil, da je Weidmann popolnoma normalen. Zahteval je, naj Weidmannu preišče še drugi izvedenec Moro-Giafferri trdi, da je Weidmann abnormalen človek z boleznijo, ki jo psihiatri imenujejo kriptohidija. Psihiater Dettis je bil določen, da ponovno preišče Weidmannu.

nih kaznilnic kakor Dartmoor, Cardiff in tako dalje. Tu je dobil mnogo gradiva za nove knjige, zlasti pa za delo za odpustene kazence, ki jim je pomagal na novi poti v življenje kolikor je bil mogoč. Tik pred vojno je imel Thompson mnogo dela s sufražetkami. Med vojno je pa moral posvetiti vso svojo pozornost vohunstvu.

Razen vohunov je preganjal tudi ponarejevalce denarja. Njegov največji uspeh je bil odkritje najboljše delavnice ponarejevalcev denarja, kar jih pozna zgodovina, in sicer v severnem predmestju Londona, kjer so našli za 60.000 funtov sterlingov ponarejenega denarja. Njegova zasluga je da je imela Anglija ob koncu svetovne vojne najboljšo vohunsko službo na svetu. Po vojni je pa Thompson prekrizal boljševiške poskuse, da bi se zanimal v Angliji plamen socialne revolucije. V tej za-

devi je bil Thompson odgovoren samo notranjemu ministru in postal je tudi svetovalec vlade.

Milijonar izginil s parnika

Francoska in angleška policija sta dobili težko nalogo dognati, kako je izginil med vožnjo čez Rokavski preliv član londonske borze John Lewison. Londonski milijonar je bil v Ameriki. Na povratku se je ustavil v Havru, od koder je odpotoval v Pariz po ženo in hčerko, ki sta se mudili tam nekaj dni. V Havru se je vkrcal na parnik »Isle of Sark«, namenjen v Southampton. V kabini prvega razreda je odločil ročni

kovčev, aktovko, svrtnik in klobuk, potem je pa odšel v jedilnico prvega razreda. Kmalu po polnoči je voščil svojim sosedom za mizo lahko noč in odšel.

Angleži imajo navado voščiti lahko noč šele, kadar gredo spat. Zato so mislili, da je odšel Lewison naravnost v svojo kabino. Toda v kabini najbrž sploh ni bil. Ko se je parnik blizil Southamptonu, je potrkal mornar na vrata njegove kabine in ker se ni ničesar odzval, je odprl vrata in opazil, da je potnik izginil. Vse njegove stvari so bile na svojem mestu, pižama je ležala na postelji. Posadka je pregledala vso ladjo, pa ni našla nobenih sledov. Službojoči častnik je izrazil domnevo, da je Lewison najbrž ponoči padel čez krov. Čudno pa je, da straža ni ničesar videla, niti slišala.

Brat dr. Fran Kandare — 60 letnik K življenjskemu jubileju odličnega sokolskega in javnega delavca

Ljubljana, 31. marca. Naš odlični sokolski in javni delavec, odvetnik brat dr. Fran Kandare praznuje danes svoj šestdesetletni jubilej zdrav in krepak, kar mu je dala sokolska telovadnica, ki se je v njej krepil od mladih let. Na današnji dan leta 1879 se je rodil v Postojni, odkoder je prišel po končani osnovni šoli na gimnazijo v Ljubljano, ki jo je končal v Novem mestu. Leta 1899 je maturiral in odšel na Dunaj, kjer je absoviriral pravne študije. Po maturi je postal član Ljubljanskega Sokola in se je kot izvrsten telovadelec udeležil leta 1901.

IV. vsesokolskega zleta v Pragi in tekmoval v višjem oddelku z velikim uspehom. Na II. vsesokolskem zletu v Ljubljani leta 1904 pa si je pri temki poedincev v višjem oddelku priboril III. mesto. Zaradi odličnih telovadnih sposobnosti so ga bratje v Ljubljanskem Sokolu že leta 1899 izvolili v vadiateljski zbor, nekaj let pa je bil tudi društveni podnačelnik. Vse od svojega odhoda v Krško leta 1912 se je krepko udeleževal v vrstah Ljubljanskega Sokola. Ko je prišel v Krško, so ga krški Sokoli takoj izvolili za podnačelnika, postal je duša sokolskega življenja v Zassavi. Udeleževal se je kot telovadelec vseh izletov v bratskem krogu s hrvaškimi in srbskimi Sokoli iz Zagreba in neumorno deloval na zbližanju Hrvatov in Srbov.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je moral tudi on v krvavi bojni ples. Kot zavezanec nacionalist je odločil čin avstrijskega častnika — postal je navađen vojak in je samo čakal ugodne prilike, kdaj se mu bo posrečilo pobegniti s fronte k zaveznikom, da bo lahko rušil trilo monar-

hijo. Ker se mu ni posrečil beg preko fronte na italijanskem bojišču, se je odločil poiskovati srečo na srbskem. V Novem Pazaru se je seznanil s sodnikom dr. Ilijo Kočičkim. Skupno sta hodila od hiše do hiše tolažit brate Srbe, naj ne kleno, marveč naj zaupajo v končno zmago zaveznikov. Kako priljubljen je bil naš jubilar v Novem Pazaru, je pokazal poslovični večer, kjer se je zbralo celo mesto z vso inteligenco, kolikor je še ostalo. V znamenju boljših časov za slovanstvo so se na tem večeru igrale vse slovanske himne: »Hej Slovani«, ruska himna, črnogorska himna in francoska »Marseljeza«. Bil je res pravi večer slovanskega sokolskega bratstva.

Iz svetovne vojne se je brat dr. Kandare srečno vrnil, njegova prva pot ga je vodila v naš tužni Korotan, kjer je otvoril v Velikovu odvetniško pisarno, obenem pa je postal član Narodnega sveta. Ustanovil je v Velikovu Sokola in postal njegov prvi starosta. Nad leto dni je naš jubilar uspešno delal propagando za Jugoslavijo in kot zaveden Sokol budil zavednost med koroškimi rojaki. Žal, da je vse njegovo nacionalno in sokolsko delovanje preprečil nesrečni koroški plebiscit. Odšel je težkega srca v svobodno Jugoslavijo, toda z zavestjo, da je v tem kratkem času storil mnogo za naše koroške brate.

Leta 1921 v januarju se je naselil v Krškem, kjer je odprl odvetniško pisarno. Znan in spoštovan je bil še izpred vojne. Krški Sokoli so ga izvolili za svojega starosta, zupa Zagreb, kamor je spadal krški Sokol, pa v župno upravo. Zaradi svojega bratskega nastopa si je na mah pridobil simpatije najširjih slojev. V Krškem je bival pet let in se vrnil v Ljubljano leta 1926. Pot ga je zopet vodila k Ljubljanskemu Sokolu, kjer je še danes podstarosta. Leta 1927 je bil izvoljen v upravo Jugoslovenskega sokolskega saveza, kjer je vodil posle pravnega referenta. Tudi v župi Ljubljana je bil dolgo let član uprave in njen pravni referent, nekaj časa tudi župni starosta. Kot izvrsten govornik in poznavalec sokolske ideje se je odlično udeleževal v mnogih tečajih župe in saveza, kjer si je s svojimi globokimi predavanji osvojil srca vseh tečajnikov. Tudi v upravi Jugoslovenske sokolske matice deluje kot namestnik predsednika in kot njen pravni zastopnik.

Dragemu bratu dr. Franu Kandaretu k njegovemu življenjskemu jubileju bratsko in iskreno čestitamo: Na mnoga, zdrava in srečna leta! — at.

Giuseppe Verdi

Verdi! Kdo ga ne pozna, nesmrtnega glasbenega genija? K njegovi večni lepi, človeka prerajajoči in povzdigujoči glasbi se obrača in vrača zbegano človeštvo v teh mračnih časih kulta grobe sile in nasilja še bolj. V nji najde tolažbo in trdno vero, da bo človek znova vstal v življenje, vredno njegovega poslanstva na zemlji. Verdija poznamo iz neizmernega bogastva njegovih glasbenih del. Ne poznamo ga pa kot človeka, ne poznamo njegovega življenja. Ne vemo, da je moral kot sin revnih staršev okusiti vso grenkost skrbni polnih otroških let. Ne vemo, da mu je spletala usoda z eno roko vенок nemiljive slave, z drugo pa potresala pot skozi življenje s trnjem. Pri vsej svoji genialnosti je bil Verdi tudi človek. Ljubil je in bil ljubljen.

Verdija človeka in njegovo življenje bomo spoznali iz kratkega, izredno zanimivo in napeto pisanega dela o tem slavnem italijanskem skladatelju. Jutri začne izhajati v »Slovenskem Narodu« v obliki romana pisana tepla povest

VERDI

Za velikonočne praznike bomo pa videli Verdija in mnogo prizorov iz njegovega življenja tudi na filmskem platnu.

Tu v pisani bedi, tam na filmskem traku bo teklo pred nami Verdijevo življenje od trenutka, ko je kot deček zapustil skromno očetovo hišico do dneva, ko je po težkih udarcih usode ovenčan s slavo za vedno zatisnil oči. Spoznali bomo tudi, kako globoko so posegale ženske v Verdijevo življenje in snovanje.

zvonikov in streh, potem je pa počasi zdrsnil v ulice. Ljudje so se ga otepli. Zažarele so luči v oknih in gugajoče se žice uličnih svetilk so kazale, da je mogoče premagati čemo.

Samo poslopje kaznilnice je bilo še vedno pogreznjeno v temo. Tu se smejo prižgati luči pozneje. Med železnimi mrežami so se pojavljali zeleni obrazi kazencev in njihovi pogledi so uhažali nekam tja doli proti Pragi. Na širokem kosanju se je oglasil vrabec, ki se še ni bil odločil za spanec.

Kadar pridem iz ječe, si poiščem delo in postanem zopet pošten človek, — je zašepetal idealist in naslonil belo čelo na hladno železno palico v oknu.

Končno — deset let ni mogo. Lahko bom začela novo in morda boljše življenje. Delala bom za to državo, ker imam rada polkovnika. To je sijajen mož ... je šepetala žena, ozirajoč se na mirno nočno nebo, žareče temno sinje nad Prago.

Kmalu bo pomlad. Najprej ta, potem druga — potem pa še mnogo in mnogo pomladi. Lasje ti razcveto v plesni teh sten, toda to nič ne de, saj lahko začneš znova.

Kako je pa s to Seemannovo? — je vprašal en kaznilniški zdravnik drugega.

Slabo. Jetika. Človek niti nima poguma povedati ji, da ne bo več vzdržala do konca leta — sicer je pa to tudi odveč. Čemu bi ji jemali iluzije? Blazno ljubi polkovnika iz generalnega štaba ...

Noč je duhtela in šepetala tisočere glasove zaljubljenecv in pomlad čutečih dreves. Tam doli je mirno valila svoje valove Vitava lika zakleta princesa iz pravljice.

Pravim ti, dekle, da so na severu pognali v zrak tovarno dinamita.

... in divje življenje se začne znova.

K O N E C

Albanija pričakuje prestolonaslednika

Albansko prebivalstvo, zlasti pleme Mati v severni Albaniji, iz katerega izvira kralj Zogu, napeto pričakuje rojstvo prvega albanskega prestolonaslednika. V Tirano je bil že poklican znani dunajski

Kraljica Geraldina

zdravnik prof. dr. Weibel. Če bo rodila albanska kraljica sinčica, bo to prvi primer v zgodovini, da zasede evropski prestol kralj, ki se pretaka po njegovih žilah dedoma ameriška kralj, kajti kraljica Geraldina je po materini strani Američanka. Po starem običaju bo rojstvo kraljevskega princa oznanjeno ljudstvu s 101 topovskim strelom. Če se bo rodila princesa, bo topovskih strelav samo 21.

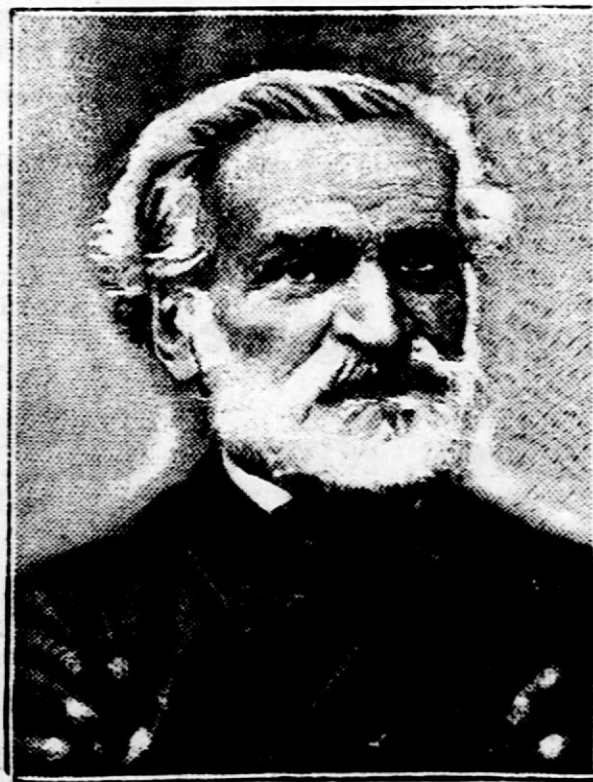
Kje je najbolj poceni

Ce smemo verjeti nekemu angleškemu listu, je življenje najbolj poceni na otoku Rodriguezu v Indijskem oceanu. To je precej daleč od nas in ta otok sploh ni ob potu, po kateri vozijo parniki. Leži vzhodno od Madagaskarja in sicer se dalje od otoka Mauritius. Otok pripada Angliji in ima okrog 8.000 prebivalcev. Na tem otoku se živi izredno poceni. Osemčlanska družina lahko živi na mesec s 30 šilingi ali v našem denarju s pičlimi 100 din. In pri tem ima na razpolago vso udobnost.

Kako je mogoče življenje tako poceni? Na otoku Rodriguezu je zelo mirno in mlo podnebje. Ljudje hodijo vse leto v srajcah in kratkih spodnjih hlačah. Živita so napol zastoj. V morju okrog otoka je mnogo rib, prebivalci rede živino, zemlja je zelo rodovitna, da pridelajo mnogo žita in koruze. Razen tega je na otoku mnogo različnega tropičnega sadja. Prebivalci otoka skoraj ne vedo ničesar o ostalem svetu, zato pa žive v popolnem miru in zadovoljstvu. Na tem otoku dosežejo ljudje navadno visoko starost. Mnogi dočakajo 90 ali pa 100 let.

Basil Thompson umrl

V Londonu je umrl nenačadna sir Basil Thompson, bivši šef poročevalskega oddelka Scotland Yarda, star 78 let. Po študijah v Etonu in Oxfordu je stopil v kolonialno službo in deset let je služil na otoku Fidži v Tongi in angleški Novi Gvineji. Ta čas se je posvetil literaturi in napisal je več knjig ter gledaliških iger. Proti koncu preteklega stoletja je bil zopet v Angliji in sicer kot ravnatelj zna-

E Kirchberger

„Pot čez mrliča“

Johanski roman

Pozorno ga je motrila. Obraz se ji je zresnil. Potem je pa jela tiho govoriti.

— Na meji blaznosti ste, doktore! Od tod morate ...

— Ali ste prišli z namenom ustreliti me? — je ponovil trdovratno. Nagubancila je čelo in odgovorila:

— Da, poslali so me s podobno nalogo. Preveč nevarni ste, da bi vas pustili živeti — toda ničesar se vam ni treba bati. Jaz vas ne ustrelim. Veseli me, da sem vas našla — veseli me, da sem vas našla prav ...

Ni imela časa izgovoriti stavka do konca. Vrata so se naglo na stečaj odprla in vstopilo je šest mož s samokresi v rokah.

Ah, zaljubljenca — saj sem si mislil, da bo naša dama odpovedala! — je dejal prvi izmed njih in preloži brezbržno cigareto iz levega v desni kotiček ust.

Vstala je in njena roka je segla v ročno torbico ležečo na postelji.

— Da se mi ne ganeš, sicer ti prestrelim roko! — je kričnil mož.

— Končajmo to a? — je dejal hladno zadaj stoječi mož, obenem je pa sprožil.

Freund se je prijel za prsi in zakašljaj. Ženska je skočila k njemu.

— Umakni se nazaj, sicer jih dobiš pet v telo! — je dejal hladno mož zraščeni obrvi.

Odskočila je z grozo v oči. Možje so se pribli-

žali padajočemu Freundu in eden se je sklonil nad njim.

— Ta prva zadostuje, — je dejal strokovnjaško. Mož zraščeni obrvi je skomignil z rameni, nastavlil Freundu samokres na sence in sprožil. Zadenel je strel in Freundova glava z razbitim sencem je odskočila nazaj liki gumijasta žoga.

— Gnadenusschuss, — je dejal suho in spravl samokres v žep. Počasi se je obrnil k osupli ženski in dejal zamišljeno.

— No, kaj pa s teboj? Izdala si nas! Še sreča, da ti v centrali niso zaupali in da so nas poslali nadzirat tvoje delo. No, tebe ne mislim ustreliti, ti pojdeš z nami v Nemčijo.

— Kaj še! Ta dama pojde z menoj, gospodje, — je zaklical tisti hip nekdo na pragu.

Možje so se naglo obrnili in iz samokresa enega je švignil oster plamen.

Bila sta dva strela, ki sta se spojila v enega.

Mož na pragu je bil menda gumijast. Stotinko sekunde prej, preden je švignila krogla iz cevi nemškega agenta, se je odlepil od tal in padel v mogočnem skoku na drugo stran sobe.

Vsi bi bili prisegli, da je ustrelil v poletu in brez vsakega merjenja, pa je vendar agent, ki je bil ustrelil prvi, presenečeno ogledoval svojo desnico, ki je imela zdrobljene kosti v zapestju.

Tujec se je hehetal.

— Halo — fantje, le nikar nobenih neumnosti. Vse vas imam na muhi in če bi kdo izmed vas potegnil samokres, mu poženem drugo kroglo naravnost med oči. Streljati znam, — toda pozabil sem predstaviti se. Sem polkovnik Krup iz praškega informacijskega oddelka. Zasedujem to žensko in moža, ki ste mu kakor vidim, odstrelili glavo, preden sem prišel. No, nič ne de. Naša sodišča bi se z njim itak preveč ceremonila. — Toda veseli me, da sem vas našel tu tako lepo skupaj. Prav čedna

zbirka. — V generalnem štabu vas bodo veseli, Rössler. Upam, da nočete hitro umreti. Pustite ta pihačnik pri miru.

Zarečih oči in matjih korakov se je plazil polkovnik Krup k vratom. Možje so ga v nepopisni grozi gledali. To je bil mož, proti kateremu bi se nihče izmed njih ne upal dvigniti orožja. Znal je izborni streljati in to jim je tudi dokazal. Niso hoteli tvegati svojih življenj.

Polkovnik Krup je z levico odprl vrata.

— Kar naprej, gospodje!

Vstopili so trije civilisti, o katerih ni moglo biti dvoma, da so od policije. Zaročljale so jeklene sponke. En detektiv se je približal ženi in vprašujoče se je ozrl na polkovnika.

— Ne, ne, — je dejal le-ta, zroč ženi v oči, — njo prevzamem jaz.

XXI.

Noč nad Prago

— Vražje vreme, kaj ne? — je dejal en paznik drugemu in si prižgal cigareto.

— Da, da, vražje je to vreme. Sploh je vse vražje. Plače so beraške. In tako se oziram po teh mrežah in pogosto si mislim, ali bi se nam ne godilo bolje, če bi te falote tu postrelili namestu da jih zastoj redimo, pa bi dali ta denar nam.

Prvi paznik je vdihnil dim in ga puhnil skozi nos. Potem je pa dejal resnega obraza:

— To ne gre, tovariši! Temu pravijo psihologija. Morda se pa vrnejo ti dečki tu potem na pravo pot ...

Nikar ne pričakuj tega. Kdor krade in mori, ima to že v krvi. Napravi iz njega če hoče knjižničarja, pa ga samo izpusti na svež zrak in videl boš, kako bo zopet uganjal svoje lopovščine. Skoda, da si tu že več let, pa še ne poznaš ljudi.

Nehalo je pršiti in na zemljo je legal mrak. Počasi se je spuščal nad Prago, rahlo se je dotaknil